

ПРОТОКОЛ
ОТ ДВАДЕСЕТ И ШЕСТОТО ЗАСЕДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
РАЗВИТИЕ (РСР) НА СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН (СЦР) И РЕГИОНАЛНИЯ
КООРДИНАЦИОНЕН КОМИТЕТ (РКК) КЪМ НЕГО

09 юни 2015 г., гр. Велико Търново,
Зала № 314 на Областна администрация на област Велико Търново, пл. „Център” № 2

Днес, 09.06.2015 г. от 11.00 ч. в Зала № 314 на Областна администрация на област Велико Търново, се проведе двадесет и шестото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район, съвместно с Регионалния координационен комитет към него.

Заседанието беше открито от Председателя на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и областен управител на област Велико Търново проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев.

На заседанието присъстваха:

ЧЛЕНОВЕ на РСР на СЦР по чл. 44, ал. 1 и 2 от ППЗРР:

1. проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново и председател на РСР на СЦР ;
2. Николай Сираков - областен управител на област Габрово;
3. Петър Василев - областен управител на област Разград;
4. Стефко Бурджиев - областен управител на област Русе;
5. Стоян Бонев - областен управител на област Силистра;
6. инж. Добромир Добрев - кмет на община Горна Оряховица и представител на общините от област Велико Търново;

Временно възпрепятствани да участват в работата на съвета са: Иван Аспарухов - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, МРРБ; Кирил Ананиев - заместник-министър на финансите, МФ; Павел Гуджеров - заместник-министър на околната среда и водите, МОСВ; доц. Георги Костов - заместник-министър на земеделието и храните, МЗХ; Даниела Везиева - заместник-министър на икономиката, МИ; Антон Павлов - заместник-министър на енергетиката, МЕ; Мария Иванова - директор на дирекция „Туристическа политика“, МТ; Гълъб Донев - заместник-министър на труда и социалната политика, МТСП; Антон Гинев - заместник-министър, МТИТС; Цвятко Георгиев - заместник-министър, МВР; инж. Даниел Панов – кмет на община Велико Търново и представител на общините от област Велико Търново; инж. Пламен Чернев – кмет на община Сухиндол и представител на общините от област Велико Търново; Таня Христова - кмет на община Габрово и представител на общините от област Габрово; д-р Иван Иванов - кмет на община Севлиево и представител на общините от област Габрово; Денчо Бояджиев - кмет на община Разград и представител на общините от област Разград; Айхан Хашимов - кмет на община Лозница и представител на общините от област Разград; инж. Георги Георгиев - кмет на община Ветово и представител на общините от област Русе; Пламен Стоилов - кмет на община Русе и представител на общините от област Русе; д-р Петър Петров - кмет на община Ценово и представител на общините от област Русе; д-р Юксел Ахмед - кмет на община Дулово и представител на общините от област Силистра; д-р Юлиян Найденов - кмет на община Силистра и представител на общините от област Силистра; Валери Андреев – председател на Русенската ТИК, БТПП; Веселин Илиев – главен директор „Международно икономическо сътрудничество”, БСК; Алексей Кънчев –

представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България; проф. д-р Христо Бонджолов – регионален представител за КРИБ Велико Търново; д-р Иван Кокалов – вицепрезидент на КНСБ; Кирил Черкезов - председател на СРС на КТ „Подкрепа” – Русе.

На тяхно място (по чл. 44, ал. 4 от ППЗРР) предварително определени да ги заместват са:

1. Любомир Попов - главен експерт в дирекция „Финанси на общините”, МФ;
2. Петър Димитров – директор на Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район с център Плевен, МОСВ;
3. инж. Тодор Бонев – заместник-директор на Северноцентрално държавно предприятие ДП – гр. Габрово, МЗХ;
4. Стефан Узунов - държавен експерт в дирекция „Инвестиции, иновации и предприемачество”, Министерство на икономиката;
5. Елисавета Михайлова – държавен експерт в дирекция „ЕСПУЕР“, Министерство на енергетиката;
6. Ели Воденичарова – началник отдел „Продуктова политика в туризма“, ГД „Туристическа политика“, Министерство на туризма;
7. Елка Милева – държавен експерт в дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност”, МТСП;
8. Тонка Янчева – държавен експерт в дирекция „Национална транспортна политика”, МТИТС;
9. Старши комисар Димитър Машов – директор на ОДМВР Велико Търново, МВР;
10. Снежана Данева-Иванова – заместник-кмет „Икономическо развитие“ в община Велико Търново и представител на общините от област Велико Търново;
11. Десислава Колева - главен експерт в отдел „Проекти и икономическо развитие” в община Габрово и представител на общините от област Габрово;
12. Митхат Алибашев - заместник-кмет на община Севлиево и представител на общините от област Габрово;
13. Мехмед Билялов – заместник-кмет на община Лозница и представител на общините от област Разград;
14. Руска Вътева – главен експерт връзки с обществеността, протокол и международни дейности в община Разград и представител на общините от област Разград;
15. Лидия Лечева-Господинова - главен експерт в дирекция „Европейско развитие” в община Русе и представител на общините от област Русе;
16. Цветомир Петров - заместник-кмет на община Ценово и представител на общините от област Русе;
17. Гюнай Незир – началник на сектор „УТЗЕИ” в община Дулово и представител на общините от област Силистра;
18. Йорданка Владимирова – директор на дирекция „Икономика“ в община Силистра и представител на общините от област Силистра;
19. инж. Любомир Шербетов – член на Управителния съвет на Стопанска камара – Велико Търново, БСК;
20. Олег Божанов - главен секретар на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий”, регионален представител на КРИБ Велико Търново, КРИБ;
21. Иванина Янкова – експерт-юрист в РС на КНСБ - Велико Търново, КНСБ
22. Надка Бончева – регионален секретар на СРС на КТ „Подкрепа“ – Русе, КТ „Подкрепа“.

Посочените заместници са изрично писмено упълномощени да участват в конкретното заседание с право на глас.

ЧЛЕНОВЕ на РКК към РСР на СЦР по чл. 19, ал. 3 от ЗРР:

1. проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново и председател на РСР на СЦР;
2. Николай Сираков - областен управител на област Габрово;
3. Петър Василев - областен управител на област Разград;
4. Стефко Бурджиев - областен управител на област Русе;
5. Стоян Бонев - областен управител на област Силистра;
6. инж. Добромир Добрев - кмет на община Горна Оряховица и представител на общините от област Велико Търново;
7. Тамара Кулева – представител на УО на ОП „Регионално развитие”, МРРБ;
8. Цветан Балеvски - представител на УО на ОП „Развитие на човешките ресурси”, МТСП;
9. Пламен Топалов - представител на УО на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, МИ;
10. Илияна Марковска - представител на УО на Програмата за развитие на селските райони, МЗХ;
11. Емил Манов - представител на ГД „Управление на териториалното сътрудничество”, МРРБ;
12. Светла Стефанова – представител на ОИЦ Велико Търново, МС.

Временно възпрепятствани да участват в работата на съвета са: Таня Христова - кмет на община Габрово и представител на общините от област Габрово; Пламен Стоилов - кмет на община Русе и представител на общините от област Русе; Николай Дечев - представител на УО на ОП „Транспорт”, МТИТС; представители на УО на ОП „Околна среда“ и представител на УО на ОП „Административен капацитет“.

На тяхно място (по чл. 44, ал. 4 от ППЗРР) предварително определени да ги заместват са:

1. Десислава Колева - главен експерт в отдел „Проекти и икономическо развитие” в община Габрово и представител на общините от област Габрово;
2. Лидия Лечева-Господинова - главен експерт в дирекция „Европейско развитие” в община Русе и представител на общините от област Русе.

Посочените заместници са изрично писмено упълномощени да участват в конкретното заседание с право на глас.

На заседанието на съвета присъстваха и служители от секретариата на Регионалния съвет за развитие и от областните администрации в Северен централен район без право на глас, съгласно предварително определен от председателя на Регионалния съвет за развитие на СЦР списък (чл. 54, ал. 4 от ППЗРР):

1. Юзля Камберова – началник на отдел „Стратегическо планиране и координация на регионалното развитие в Северен централен район – Русе” (СПКРР в СЦР), ГД „СПРРАТУ”, МРР;
2. Ангелина Маркова - главен експерт в отдел „СПКРР в СЦР - Русе”, ГД „СПРРАТУ”, МРР;
3. Биляна Караиванова - младши експерт в отдел „СПКРР в СЦР - Русе”, ГД „СПРРАТУ”, МРР;
4. Пенка Попова – началник на отдел „АКРР“, дирекция „АКРРДС”, областна администрация Русе;
5. Мария Хубанова – главен експерт „Регионално развитие”, дирекция „АКРРДС”, областна администрация Габрово;

6. Росен Чобанов – главен експерт в дирекция „АКРРДС“, Областна администрация Велико Търново;
7. Илиян Илиев – старши експерт в дирекция „АКРРДС“, Областна администрация Велико Търново.

В заседанието на РСР на СЦР участваха с право на съвещателен глас представители на юридически лица, имащи отношение към регионалното развитие (чл. 46, ал. 1 от ППЗРР):

1. проф. д-р Велизара Пенчева – заместник-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение на Русенски университет „Ангел Кънчев”- Русе;
2. доц. д-р инж. Илия Железаров – заместник-ректор „Научноизследователска работа“ на Технически университет – Габрово;
3. Олег Божанов - главен секретар на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий.

В присъствието на:

1. Любомира Попова – заместник-областен управител на област Велико Търново;
2. Николай Петров – заместник-областен управител на област Велико Търново;
3. Ирина Захариева – главен директор на ГД „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“, МРРБ;
4. Илка Гълъбова – държавен експерт в ГД „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“, МРРБ;
5. Иван Иванов – експерт „Връзки с обществеността“ в областна администрация Велико Търново;
6. комисар Стефан Николов – началник отдел „Охранителна полиция“, ОДМВР Велико Търново;
7. Светослав Стефанов – представител на ОИЦ Велико Търново
8. Илиана Драганова – експерт проекти в Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия Русе;
9. Александър Михайлов – експерт проекти и програми, ФРМС Консулт ЕООД
10. Георги Борисов – представител на ELIOS GROUP - Унгария;
11. Борис Тошев – представител на ELIOS GROUP - Унгария;
12. Томаш Будаи – търговско аташе в Посолството на Унгария;
13. Стефан Иванов – представител на община Стражица;
14. Симона Димитрова – ТВ „Евроком Царевец“.

По първа точка от дневния ред:

Проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев, в качеството си на Председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район приветства членовете на Съвета с „добре дошли” във Велико Търново на заседанието на РСР на СЦР.

Той посочи основанието за свикване на заседанието - чл. 52, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР).

Проф. Пенчев благодари на всички присъстващи членове на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и им пожела ползотворна работа.

На заседанието беше отчетен необходимият кворум, изискуем съгласно разпоредбите на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Всички, заместващи титулярите са редовно упълномощени за гласуване при вземане на решение на заседанието.

● Преди пристъпване към гласуване на проекта на дневен ред, Председателят на РСР на СЦР информира участниците, че на заседанието присъстват и представители на академичните среди – висши учебни заведения на територията на Северен централен район:

- проф. д-р Велизара Пенчева - заместник-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение на Русенски университет „Ангел Кънчев”- Русе;
- доц. д-р инж. Илия Железаров - заместник-ректор НИР на Технически университет - Габрово;
- г-н Олег Божанов – главен секретар на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий” – Велико Търново.

Председателят на РСР на СЦР и Областен управител на област Велико Търново представи проекта на дневен ред, който е следният:

Дневен ред:

- 1. Откриване на заседанието. Приемане на дневен ред.**
Докладва: проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, председател на РСР на СЦР
- 2. Избор на заместник-председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район с мандат от 01.07.2015 г. до 31.12.2015 г.**
Докладва: проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, председател на РСР на СЦР
- 3. Представяне, обсъждане и одобряване на Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Северен централен район (2014-2020) за 2014 г.**
Докладва: г-жа Юзлям Камберова - секретар на РСР на СЦР, началник на отдел „Стратегическо планиране и координация на регионалното развитие в Северен централен район - Русе”, Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- 4. Представяне, обсъждане и одобряване на проект на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2015-2020 г.**
Докладва: г-жа Илиана Драганова – експерт проекти, Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия - Русе
- 5. Представяне на проект на Стратегия за развитие на железопътния транспорт в Република България и План за оздравяване и развитие на Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за периода 2015-2022 г.**
Докладва: г-жа Тонка Янчева - държавен експерт в дирекция „Национална транспортна политика“, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- 6. Представяне на информация за предприетите мерки и действия относно възстановяване на енергийната инфраструктура в Северен централен район след наводненията и обилните снеговалежи през месец март 2015 г.**
Докладва: г-жа Елисавета Михайлова – държавен експерт, Министерство на енергетиката
- 7. Информация относно процеса на разработване на Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, погранични и полупланински слаборазвити райони.**
Докладва: г-жа Ирина Захариева – главен директор на ГД „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство”, Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- 8. Представяне и обсъждане на предложения за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие.**
Докладва: г-н Александър Михайлов – експерт проекти и програми, ФРМС Консулт ЕООД

9. **Представяне на актуална информация за напредъка по изпълнението на операциите по оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, на територията на Северен централен район.**

Докладват: Представителите на Управляващите органи на оперативните програми

10. **Предложение за решение на РСР на СЦР за осигуряване публичност на приетите решения, съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР).**

Докладва: проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, председател на РСР на СЦР

11. **Други.**

Представяне на възможности за осветеност в градска среда с алтернативни източници на енергия.

Докладва: г-н Георги Борисов – представител на ELIOS GROUP

Закриване на заседанието.

Докладва: проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев - областен управител на област Велико Търново, председател на РСР на СЦР

Проф. Пенчев напомни, че съгласно чл. 53, ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, всеки член на съвета в момента може да прави предложение за включване на нови точки в дневния ред.

Не постъпиха предложения за допълнения и изменения.

Дневният ред беше приет от всички членове на РСР и РКК на СЦР.

По втора точка от дневния ред:

● Преди пристъпване към избора, Председателят на РСР на СЦР, припомни правилата за избиране на заместник-председател на Регионалния съвет за развитие.

Според разпоредбите на чл. 45, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, при изпълнение на своите функции председателят на Регионалния съвет за развитие (РСР) се подпомага от заместник-председател, който е представител на общините от областта, чийто областен управител председателства РСР.

На ротационен принцип, за периода от 1 юли 2015 г. до 31 декември 2015 г., председателството на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район се поема от областния управител на област Габрово.

Думата беше дадена на членовете на РСР на СЦР за предложения за избор на заместник-председател за периода от 1 юли 2015 г. до 31 декември 2015 г.

Г-н Николай Сираков - областен управител на област Габрово, предложи за заместник-председател на РСР на СЦР кандидатурата на г-жа Тая Христова - кмет на община Габрово и представител на общините от област Габрово.

Не постъпиха други предложения и се премина към гласуване.

Председателят на РСР на СЦР направи следното **предложение за решение по точка 2** от дневния ред:

Решение № 1:

За заместник - председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район е избрана г-жа Тая Христова - кмет на община Габрово с мандат 1 юли 2015 г. до 31 декември 2015 г.

- „за” - 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По точка 3 от дневния ред:

Преди представянето на Годишния доклад, проф. Пенчев направи следните пояснения:

- Съгласно действащото законодателство за регионално развитие е необходимо да се осъществява наблюдение на изпълнението на регионалните планове за развитие.

Органът за наблюдение на регионалния план за развитие е регионалният съвет за развитие в съответния район от ниво 2.

Срокът за разработване и внасяне на Годишния доклад за обсъждане и одобряване от регионалния съвет за развитие е 30 юни на всяка следваща година.

Председателят на РСР на СЦР предостави думата на г-жа Юзлям Камберова - Секретар на Регионалния съвет за развитие за представяне на Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на РПР на СЦР (2014-2020) за 2014 г.

Най-напред тя представи накратко настъпилите през 2014 г. промени в икономическото и социалното развитие на Северен централен район и областите на територията на района. Беше направена характеристика на основните социално-икономически показатели и съпоставка със средните за страната показатели или със средните такива за ЕС. Анализирани бяха междурегионалните и вътрешнорегионалните различия и посочени областите с високи отклонения от средните стойности на показателите. Разгледани бяха и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво. Беше представен постигнатият напредък по изпълнението на целите и приоритетите на Регионалния план за развитие на Северен централен район (2014-2020). За оценка на напредъка са използвани специфични индикатори за резултат, чрез които се отчита ефекта от реализацията на предприетите мерки. Посочени бяха положителните ефекти, настъпили в резултат на реализирането на проектите, несъответствията и проблемите, както и насоки за по-ефективно използване на съществуващите възможности и потенциал на района.

В презентацията беше акцентирано и на финансовото изпълнение на РПР на СЦР (2014-2020) през 2014 г. по стратегически цели; приноса на оперативните програми като основен финансов инструмент за постигане целите и приоритетите на плана; действията, предприети от РСР на СЦР с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана, както и заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

(Презентацията е приложена към протокола).

След това се пристъпи към обсъждане на Годишния доклад.

Бяха направени следните коментари:

Проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев – областен управител на област Велико Търново и председател на РСР на СЦР, изрази мнение, че е недопустимо при анализиране на социално-икономическото развитие на района да се използва статистическа информация основно за периода 2012-2013 г. и въпреки съвременната техника официалните данни на Националния статистически институт за някои показатели да се публикуват със закъснение от две години. Той допълни, че е необходимо НСИ да обработва данните с по-голяма оперативност и да се съкрати срока за тяхното официално публикуване.

Г-жа Десислава Колева – представител на община Габрово, предложи Националният статистически институт да представя статистическата информация и на ниво общини, тъй като процесите на планиране и програмиране са пряко свързани с актуалността на данните. Тя коментира, че до 2008 г. данните, които НСИ е предоставял са били придружени със социално-икономически анализи, публикувани със закъснение не повече от една година.

Г-жа Колева посочи, че за общините липсват данни за важни социално-икономически показатели като преки чуждестранни инвестиции, брутен вътрешен продукт и др., а от друга страна – те трябва да заплащат за предоставяната им статистическа информация. Тя предложи да бъдат направени промени в Закона за статистиката, с които да се задължи НСИ да публикува

статистическата информация, вкл. и на ниво общини, до 6 месеца след приключване на отчетния период.

Г-н Николай Сиравков – областен управител на област Габрово, подкрепи направените предложения и отбеляза, че е много важно част от статистическите данни да са достъпни за потребителите без да се заплаща за тях, тъй като структурите на местната и държавната власт изпитват трудност в своята работа.

Г-н Любомир Попов – представител на Министерство на финансите, посочи, че за събирането на част от данните НСИ е приел срок до края на м. април на всяка следваща година и е много трудно те да бъдат обработени и анализирани до края на годината. Той допълни, че националната статистика събира огромно количество информация от различни източници, за което се изисква технологично време за обработка. Един от тези източници са общините, които не винаги и не в пълен обем предоставят исканата информация. Беше отбелязано също така, че голяма част от статистическите данни, публикувани на интернет страницата на НСИ е достъпна и може да се използва свободно от потребителите, без да се заплаща за това.

По представения Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на РПР на СЦР (2014-2020) за 2014 г. г-н Любомир Попов коментира, че по отношение на двата индикатора - реализирани нощувки и приходи от нощувки в туризма, не област Велико Търново е на първо място в Северен централен район, тъй като има заетост на легловата база около 14,5 %. Водеща е област Русе с леглова заетост приблизително 24,0 %. Според него, при проследяване развитието на туризма в даден регион е важно да се отчете и броят на пренощуващите лица и на реализираните нощувки. При такъв анализ се установява, че област Велико Търново се явява транзитна дестинация, а област Русе е с по-малка леглова база, но с двойно повече заетост.

Г-жа Десислава Колева предложи НСИ да предоставя информация не само на национално, регионално и областно ниво, но и на по-ниските териториални нива (общини). Тя допълни, че трябва да се възстанови съществуващата до 2008 г. практика териториалните статистически бюра да извършват годишни социално-икономически анализи и по този начин да подпомогнат както общините, така и всички заинтересовани страни.

Г-жа Ели Воденичарова – представител на Министерство на туризма, отбеляза, че след като Евростат предоставя статистически данни безплатно, НСИ също може да предоставя информация, без да се заплаща за това.

В отговор на коментара, направен от г-н Попов по отношение на индикаторите, с които се отчита развитието на туризма, тя посочи, че брой реализирани нощувки и брой посетители и туристи са два различни индикатора и допълни, че е необходима диверсификация на туристическия продукт с цел задържане на туристите поне за 1-2 нощувки.

Г-жа Воденичарова подчерта, че на територията на Северен централен район се намират две силно развити туристически дестинации, каквито са областите Велико Търново и Русе.

Г-жа Елисавета Михайлова – представител на Министерство на енергетиката, подкрепи направените предложения относно сроковете за предоставяне на статистическа информация. Тя допълни, че Националният статистически институт е единственият оторизиран орган, който може да предоставя официални данни и забавянето с повече от две години, а понякога и неточността на данните, затрудняват работата на ползвателите на тази информация.

Г-н Стефан Узунов – представител на Министерство на икономиката, подкрепи предложението на заседанията на Регионалните съвети за развитие да бъдат поканени представители на НСИ, с които да се дискутират всички изложени от членовете на Съвета проблеми. Той допълни, че при липса на данни от националната статистика, се налага да бъдат използвани такива, предоставяни от други външни източници.

След проведената дискусия по тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР направи следното **предложение за решение**:

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район одобрява Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Северен централен район (2014-2020) за 2014 г. на основание чл. 19, ал. 1, т. 3 от Закона за регионалното развитие.

- „за” – 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По точка 4 от дневния ред:

Председателят на РСР на СЦР направи следните пояснения:

● Проектът на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2014-2020 г. е разработен от Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия – Русе.

На проведените на 21.10.2014 г. и 09.12.2014 г. заседания на РСР на СЦР, съответно е обсъдена Аналитичната част и е съгласувана Стратегическата рамка на документа.

С оглед финализиране на процеса на разработване на Стратегията, на проведеното на 17.03.2015 г. заседание на Съвета е взето решение за създаване на Координационен съвет - в състав представители на 5-те областни администрации в СЦР, с цел идентифициране на проекти, които да бъдат включени в документа. В изпълнение на това решение, в срок до 17.05.2015 г. идентифицираните проекти са изпратени на разработващия екип

Преди да предостави думата на г-жа **Илиана Драганова** – експерт в Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия (БЦПМСП) - Русе, проф. Пенчев попита дали тя ще представи окончателния вариант на документа.

В отговор, г-жа Драганова поясни, че Проектът на изпратения за заседанието документ не е в окончателен вариант и на днешното заседание тя ще представи включените в стратегията проекти и инициативи, които са изпратени от областните администрации в Северен централен район. Не всички областни администрации са представили проекти, но структурата на стратегията е гъвкава, разработена е по аналогия на Дунавската стратегия и се изпълнява чрез План за действие (Action plan). В него са включени проекти и инициативи по съответните приоритети и мерки, които ще допринесат за постигането на стратегическите цели и този план винаги може да бъде допълван.

Председателят на РСР на СЦР се обърна към членовете на Съвета за уточняване формулировката на настоящата точка от дневния ред – дали да остане като „Представяне, обсъждане и одобряване на проект на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2015-2020 г.“ или да стане „Представяне и обсъждане ...“, като отпадне думата „одобряване“.

Г-жа **Лидия Лечева** - представител на община Русе, изрази мнение, че трябва да отпадне думата „одобряване“, тъй като на предходното заседание на РСР е взето решение на шест месеца да се отчете изпълнението на стратегията. Ако се приеме стратегията в този вид, след шест месеца трябва да се докладва изпълнението на един незавършен документ. Освен това, не всички заинтересовани страни са дали своите проектни предложения. Г-жа Лечева предложи проектът на документ само да се обсъди и да се дадат препоръки по него.

Г-н **Стефко Бурджиев** – областен управител на област Русе, призова членовете на РСР на СЦР да не са прекалено критични и крайни към труда на разработващия екип, както и по отношение на сроковете, тъй като не всички общини са представили бележки по проекта на документ. Той отбеляза, че приема предложената формулировка на т. 4 от дневния ред - да отпадне думата „одобряване“ и отново се обърна към членовете на Съвета да не са толкова крайни, защото

разработващите документа няма как да завършат стратегията без съдействието на областите и общините в СЦР.

Г-н Николай Сираков – областен управител на област Габрово, отбеляза, че Иновационната стратегия е отворен документ и може да се променя, като следва да се изпълнява изготвения План за действие (Action plan) на този вариант. Той допълни, че при всяка промяна в документа, би трябвало да се одобрява последният му вариант заедно с необходимите промени в Плана за действие.

Г-жа Илиана Драганова поясни, че Планът за действие на Иновационната стратегия съдържа приоритети и мерки към тях. Стратегическата рамка трябва да остане относително непроменлива, защото стратегията е действаща през периода 2015-2020 г. За този период са формулирани цели и приоритети, които трябва да бъдат постигнати. Промените, които могат да се правят са свързани с предприетите инициативи и действия за постигане на изпълнението.

Г-жа Лидия Лечева предложи всички общини и области да дадат своите предложения по проекта на стратегия.

Г-жа Илиана Драганова представи проекта на Стратегическа част на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР за периода 2015-2020 г., която е разработена на базата на направените анализи на потенциала на ресурсите на Северен централен район. Тя се спря накратко на формулираните визия и стратегически цели, идентифицираните икономически сектори с конкурентни предимства на СЦР, приоритети, структура и последващи стъпки. Г-жа Драганова подробно информира за планираните мерки и подмерки по всеки приоритет и проектите за изпълнението им.

Тя допълни, че ролята на БЦПМСП е инициране и създаване на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на СЦР, тъй като тя се изисква на европейско ниво. Важно е да има такава регионална стратегия, чрез която да се подпомогне развитието на Северен централен район, така че той да бъде конкурентоспособен и хората в него да живеят по-добре. БЦПМСП може само да допълва приноса на СЦР за стратегията, но как ще се изпълнява тя, как ще се ръководи и кой ще е органът, който ще наблюдава нейното изпълнение, зависи от Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

(Презентацията е приложена към протокола)

Проведена беше следната дискусия:

Г-жа Елисавета Михайлова - представител на Министерство на енергетиката, коментира, че Иновационната стратегия е изготвена по подобие на Дунавската стратегия и изрази мнение, че това определено не е голям плюс за разработения проект на документ, тъй като Стратегията на ЕС за Дунавския регион е на европейско ниво и най-големият ѝ проблем е, че не се осигурява финансиране. Но самият факт, че държавите залагат определени проекти по Дунавската стратегия, означава, че след това те получават бонус при оценяването, ако се намери източник на финансиране.

Стратегиите на регионално и местно ниво трябва да са обвързани с Иновационната стратегия на национално ниво, която е все още в процес на разработване. Според г-жа Михайлова, в регионалната стратегия трябва да са посочени не само някакви проекти, а е необходимо да има конкретика и източници на финансиране. Това е най-важното, което трябва да бъде отразено в документа, защото в този му вид не е ясно каква роля той би изпълнявал и какво би подпомогнал.

В отговор на направения от г-жа Михайлова коментар, **г-жа Драганова** поясни, че през изминалия програмен период 2007-2013 г. не е имало финансиране по Дунавската стратегия, но за периода 2014-2020 г. за изпълнението ѝ е разработена Програма Interreg V-V – Програма транснационално сътрудничество „Дунав“. По тази програма се финансира подготовката на проекти от т. нар. Старт фонд, по който се осигуряват средства от Австрийското правителство и по този начин могат да се изготвят проектни предложения, с които да се кандидатства за

финансиране по други европейски програми. Идеята на този вариант на Иновационната стратегия е, че не е необходимо да бъдат създавани допълнителни фондове и да бъдат търсени допълнителни ресурси, а да бъдат използвани наличните такива. Не трябва финансирането да се ограничава само до използване на национални финансови ресурси, а да се ползват ресурси от много финансови източници. Възможно е част от посочените в стратегията проекти да бъдат изпълнени на международно, транснационално ниво, но те ще допринесат и за местното развитие. За всеки от включените в стратегията проекти може да се посочи източника на финансиране, както е по Дунавската стратегия. Съществува възможност и за финансиране по Програма „Хоризонт 2020“, която подкрепя развитието на иновации в Дунавския регион.

Г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе изрази мнение, че приема частично направените по стратегията бележки и изрази несъгласие, че тя не отговаря на изискванията за стратегия. Отново се обърна към членовете на Съвета да не са толкова критични към труда на разработващия екип, който е направил паралелен опит с Министерство на икономиката да напише стратегия за развитието на СЦР. Акцентира на огромните усилия, положени от БЦПМСП за разработването на проекта и призова да се даде възможност на екипа, с помощта на РСР на СЦР и с помощта на инициативата от общините да завърши документа. Г-н Бурджиев изрази мнение, че ако всички райони от ниво 2 бяха разработили свои иновационни стратегии, тогава и националната стратегия щеше да бъде изготвена по-лесно.

Г-жа Десислава Колева – представител на община Габрово, подкрепи разработващия екип от БЦПМСП в Русе и отбеляза, че в края на 2014 г. регионите в Европа са приключили изпълнението на Регионалните иновационни стратегии 2007-2013 г. и за новия програмен период 2014-2020 г. имат нови регионални стратегии за интелигентна специализация. Проблемът е в това, че проектът за разработването на Иновационната стратегия на национално ниво е изпълняван от Световната банка и нейният анализ не обхваща местните нужди и потребности на ниво общини, области и райони от ниво 2., т.е. липсва децентрализация в стратегическото планиране на интелигентната специализация. Тя коментира, че вижда превес основно в областите туризъм, култура и креативни индустрии. Липсват предложения по мерките, които касаят бизнеса. Необходимо е да се привлече вниманието на бизнеса, който е важна част от заинтересованите страни при изпълнението на подобен стратегически документ. Съществува и проблем със статистическата информация, анализите и планирането. Г-жа Колева подкрепи изпълнението на мерки на регионално ниво, като източниците на финансиране следва да бъдат конкретизирани. Предложи РСР на СЦР да приеме разработения проект на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на СЦР в стратегическата му рамка, тъй като той е динамичен документ и може да се променя и допълва. В Европа процесът на интелигентна специализация се реализира по друг начин, тъй като регионът не е чисто статистическа единица, а той разполага с ресурс по Регионална оперативна програма, изпълняваща се посредством Регионалната стратегия за интелигентна специализация. В случая предимството е, че фирмите в СЦР ще бъдат подкрепени от Иновационната стратегия на СЦР и националната Иновационна стратегия за интелигентна специализация за технологичната им модернизация, енергийна ефективност и внедряване на иновации. Тя подчерта, че трябва да се работи много активно с бизнеса, както и с научните и образователните институции. Г-жа Колева допълни, че община Габрово в продължение на 3 години е изпълнявала подобен проект с участието на 12 региона в Европа. Като цяло има голямо изоставане в планирането, в сравнение с останалите европейски региони. Необходимо е РСР на СЦР да одобри проекта на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на СЦР за периода 2015-2020 г., но е важно той да бъде и национално признат, за да може да се осигури финансиране по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

Г-н Стефан Узунов – представител на Министерство на икономиката, отбеляза, че разглежданият проект на документ е четвърта версия, положен е много труд за изготвянето му и материалът е добре структуриран. По отношение на аналитичната част беше отбелязано, че и

след отразяване на препоръките в документа, отново в него се съдържат някои крайни констатации от типа, че последните 15 години държавата нищо не е направила, което не е обективно. Съгласно последната класация на ЕС за иновациите, България вече не е на последно място, на предпоследно е, но все пак е крачка напред. Освен това, от гледна точка на динамиката България е на второ място в ЕС, след Латвия, т.е. това означава, че има напредък, но той е с бавни темпове. Проектът на документ съдържа много положителни черти. Проблемът, който той вижда е свързан отново с това кой ще отговаря за изпълнението му и по какъв начин ще се осигури финансирането. Ако се намери чуждо финансиране, няма никакъв проблем дейностите да се изпълняват. Но до голяма степен нещата произтичат от това, че има национална стратегия.

Г-н Узунов изрази несъгласие с казаното от г-жа Михайлова, че все още не е готова националната Иновационна стратегия за интелигентна специализация и уточни, че същата е изготвена и през м. декември 2014 г. е внесена за одобрение в Европейската комисия. В момента се изпълнява Планът ѝ за действие, в който са записани редица конкретни дейности, които Министерството на икономиката трябва да изпълни до края на м. юни 2015 г. Основните задачи са свързани с детайлизирането на четирите тематични области за специализация, които са дефинирани в стратегията, и в последствие конкретизирането им на регионално ниво. Министерството на икономиката има за задача да дефинира дейностите, в които има капацитет за специализация на регионално ниво. До 08.06.2015 г. са получавани материали, а на 10.06.2015 г. в БАН предстои да се проведе заседание на всички заинтересовани страни, на което ще бъдат дискутирани получените резултати. Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район следва да се разглежда като документ, подкрепящ и насърчаващ интелигентната специализация в района, в контекста на националната стратегия, тъй като тогава той получава възможност за финансиране по линия на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

Доц. д-р инж. Илия Железаров – заместник-ректор „Научноизследователска работа“ на Технически университет Габрово подкрепи казаното от г-н Стефан Узунов и отбеляза, че трябва много внимателно да се идентифицират приоритетите, тъй като от това зависи възможността за финансирането от оперативните програми. Според него, много е важно да се прецени дали да бъдат формулирани приоритети за района или тематични области, или да се идентифицират приоритети за отделните тематични области, така както е направено от Министерство на икономиката. Тази преценка е важна, тъй като не всеки от районите има потенциала и възможностите да се развива в тези четири приоритетни области. Поради тази причина конкретиката в определени случаи може да е предимство, а в други – препятствие, основно пред бизнеса или висшите училища в СЦР. Липсата на информация за намерения в стратегията може да се окаже повод за по-ниско класиране. Доц. Железаров отбеляза, че има какво още да се допълни в нея и изрази мнение, че допълненията и конкретиката трябва да бъдат насочени към обвързването с четирите приоритетни тематични области на националната иновационна стратегия.

Г-н Стефан Узунов представи кратка презентация с последните резултати от изпълнението на Плана за действие по националната стратегия, касаещи районите от ниво 2. Той подчерта, че за Министерството на икономиката е много важно мнението и предложението от регионите, защото това е свързано с „процеса на предприемаческо откритие“. Планирането и развитието трябва да се случва „отдолу – нагоре“, а не да се налага от правителството. Затова Министерството настоява регионите да определят специализацията в отделните тематични области, за да може да синхронизира процеса на предприемаческо откритие.

Г-н Узунов се спря на 4-те тематични области, в които България има капацитет за интелигентна специализация. Това са:

- Информатика и ИКТ;

- Мехатроника и чисти технологии;
- Индустрия за здравословен живот и био-технологии и
- Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии.

Тези четири тематични области не трябва да се разглеждат поотделно, а във връзка помежду си, защото дейностите, които се изпълняват по тях, се преливат от едната тематична област в другата и се допълват. Те са обхванати с една оперативна цел.

Бяха представени накратко и дейностите по целите, както и съдържанието на всяка една от 4-те тематични области за интелигентна специализация.

Г-н Узунов информира, че Министерството на икономиката е провело поредица срещи, на които са конкретизирани направленията във всяка една тематична област, в които България има капацитет да се специализира.

Направени са анализи и е извършена идентификация на иновационния капацитет по райони. По отношение на специализацията на районите във водещите 25 икономически дейности, в които е съсредоточен 50 % от иновационния капацитет на всяка държава и регион, за Северен централен район се констатира иновационен капацитет само в няколко дейности. Като цяло специализацията на СЦР е в средно и ниско-технологичните дейности и услуги, като в индустрията се акцентира основно на производството на облекло, хранителни продукти, метални изделия, машини и оборудване, неметални минерални суровини и др. с центрове областите Русе, Велико Търново и Габрово. Разкрит е капацитет и във високо-технологичните и средно-технологичните дейности и услуги.

Беше акцентирано на идентифицирания регионален капацитет за интелигентна специализация във всички 4 тематични области на ИСИС (втори вариант от 08.06.2015 г.). За Северен централен район е определен регионален капацитет за интелигентна специализация в две тематични области на националната Иновационна стратегия за интелигентна специализация, както следва:

- Информатика и ИКТ и
- Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии.

Първата тематична област ще включва и машиностроенето и ще бъде формулирана „Информатика и ИКТ в подкрепа на машиностроенето”.

Г-жа Десислава Колева коментира, че определените тематичните области за специализация на Северен централен район са 2, а за Северозападния район специализацията е и в четирите тематични области, въпреки че социално-икономическите тенденции са идентични и за двата района. Тя изрази мнение, че СЦР няма високотехнологични фирми в ИКТ сектора. Специализацията на района е базирана върху ниско и средно-ефективните фирми в областта на машиностроенето и хранително-вкусовия сектор, но тези технологии не попадат в определените тематични области. Според нея, с това разпределение ще бъдат ограничени фирмите от Северен централен район и зададе въпрос по какъв начин е възможно тематичните области на специализация да бъдат променени.

Г-н Узунов отговори, че се дефинират гъвкави подходи с цел всички да се възползват от възможностите за подкрепа на проектите им. Той поясни, че това е работен вариант, процесът тече и ще се вземе предвид мнението на РСР на СЦР. Акцентира, че в този случай ще се оценяват проектите, а не фирмите. По националната иновационна стратегия ще се подкрепят и финансират дейности, свързани с наличието на капацитет.

Проф. д-р Велизара Пенчева – заместник ректор по развитие, координация и продължаващо обучение на Русенски университет „Ангел Кънчев“, гр. Русе, отбеляза, че използваният подход при националната стратегия „отгоре – надолу“ не е много добър и изрази мнение, че Министерството на икономиката трябва да вземе предвид предложенията на районите от ниво 2. Предложи в срок до един месец да се доразработи Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР за периода 2015-2020 г. и да се представи в Министерството на икономиката. Тя отбеляза, че в Северен централен район може да развива сектор Мехатроника

и нови технологии, но този сектор не е включен като тематична област за специализация на района.

Г-н Николай Сираков – областен управител на област Габрово уточни, че идеята е СЦР да има своя стратегия, която да бъде представена в Министерството на икономиката и то да се съобрази с нея.

Г-н Узунов информира, че Планът за действие на националната Иновационна стратегия, който Министерството на икономиката изпълнява, е с краен срок до 30 юни 2015 г. и документът ще бъде финализиран в този срок.

По отношение на срока за изготвяне на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на СЦР за периода 2015-2020 г. бяха направени следните предложения:

Г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе предложи срокът за разработване на Иновационната стратегия да остане до 31.07.2015 г. Проектът на документ да бъде представен още сега на Министерството на икономиката в този му вид, а когато бъде готов окончателният вариант, той да бъде изпратен отново в Министерството на икономиката.

След проведеното обсъждане, Председателят на РСР на СЦР проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев направи следното предложение за решение:

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район одобрява проекта на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Северен централен район за периода 2015-2020 г., като направените препоръки и предложения по него да бъдат отразени в срок до 31.07.2015 г.

- „за” – 28 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По точка 5 от дневния ред:

● По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев предостави думата на **г-жа Тонка Янчева** – държавен експерт в дирекция „Национална транспортна политика“, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС).

Г-жа Янчева информира, че във връзка с опасността от спиране на влакове в началото на 2015 г. и проведени стачки на работници, е взето решение за разработване на Стратегия за развитие на железопътния транспорт в Република България и План за оздравяване и развитие на Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за периода 2015-2022 г. Целта на стратегическия документ е повишаване ефективността на железопътния транспорт, при съблюдаване на принципите за неговото устойчиво, сигурно и безопасно развитие, отговарящо на изискванията на потребителите. Този документ представя основните моменти, които ще следва политиката за развитие на железопътния сектор за периода 2015-2022 г. Крайният срок на стратегията съвпада с крайния срок на изпълнение на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г. и останалите оперативни програми за периода 2014-2020 г., като проектите са допустими за финансиране и изпълнение до края на 2022 г.

Документът е структуриран в 15 раздела, а в допълнение към него е представен и План за оздравяване и развитие на групата на „Холдинг Български държавни железници“ ЕАД за периода 2015-2022 г., който обхваща конкретни мерки, насочени към стабилизирането на дружествата от Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, тъй като финансовото му състояние е лошо от финансовото състояние на Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

В началото на проекта на Стратегия е направен анализ на състоянието на железопътната инфраструктура, качеството на предлаганите пътнически и товарни железопътни услуги, извършен е SWOT анализ и са идентифицирани основните проблеми, като е отчетена и ролята на държавата за разрешаването им.

Бяха представени визията и стратегическите цели на проекта на документ, извършената работа до момента от МТИТС, както и предстоящите дейности за одобряването му.

Въз основа на извършените анализи е формулирана визията: В края на разглеждания период България да притежава по-конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса в страната.

Определени са три стратегически цели:

1. Постигане на интегрирана и оперативно съвместима железопътна система;
2. Постигане на устойчив и конкурентоспособен железопътен сектор и
3. Постигане на финансово стабилен железопътен сектор.

Г-жа Янчева информира присъстващите и за извършената до момента работа:

Проектът на Стратегия за развитие на железопътния транспорт в Република България и План за оздравяване и развитие на Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД за периода 2015-2022 г. е представен пред медиите и обществеността на 07 април 2015 г. и е публикуван за обществено обсъждане на интернет страниците на МТИТС, „Холдинг БДЖ“ ЕАД и Национална компания „Железопътна инфраструктура“, като е определен срок 11 май 2015 г. за получаване на бележки и коментари по стратегията. На 30 април 2015 г. е проведено и обществено обсъждане със синдикатите и представителите на различни организации, които са заинтересовани от развитието на железопътния транспорт. В рамките на обсъждането са поставени няколко групи основни въпроси:

1. Включване на настоящия документ или на части от него в предстоящата за разработване Интегрирана транспортна стратегия (ИТС), която следва да бъде изготвена до края на 2016 г. в изпълнение на предварителните условия на ЕК за усвояване на европейските фондове за периода 2014-2020 г. и Споразумението за партньорство на Република България 2014-2020 г.;
2. Промяна на настройката на обществото по отношение на железопътния, вкл. и постигане на положително отношение от страна на медиите към железниците;
3. Възможности за създаване на холдингова структура - да се извърши обединяване на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, НК „Железопътна инфраструктура“ да се запази като самостоятелно дружество, но да бъде част от Холдинга, за да се намалят дублиращите функции и звена;
4. Финансиране на инфраструктурния управител и държавния превозвач;
5. Професионално образование и квалификация на младите кадри в железопътния сектор.

В рамките на указания срок - 11 май 2015 г., въпреки честите публикации в социалните мрежи относно документа, са получени едва 5 становища (3 от неправителствени организации и 2 от физически лица). Едното становище е от Национален парк „Централен Балкан“ и то е отразено в проекта на документ. Другите становища са: от Гражданска инициатива за обществен и релсов транспорт, Българско сдружение за релсов транспорт и две становища от физически лица, касаещи модернизацията на влаковете.

Към настоящия момент се отразяват получените бележки. В окончателния си вариант, Стратегията ще бъде представена пред Министерския съвет. След одобрение от Министерския съвет, документът ще бъде предложен за ратификация от Народното събрание, за да има последователност в провежданата политика.

(Информацията е приложена към протокола)

Проведена беше следната дискусия:

Г-н Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе информира, че има инициатива от страна на лицензирания железопътен оператор „Булмаркет“ – Русе за градска железница в Русе. Той попита как в представената Стратегия се вписва идеята за развитие на градска железница в Русе, а също и в други градове.

Г-жа Тонка Янчева отговори, че за съжаление тази инициатива не се вписва в Стратегията за развитие на железопътния транспорт на Република България. Относно идеята за изграждане на железница в Русе е получено писмо в МТИТС. Изготвено е положително становище в случай, че бъдат осигурени средства за финансиране. В Стратегията не е предвидено развитие на градска железница, но се предвижда изготвяне на нова единна републиканска транспортна схема. Към настоящия момент има такава схема, но сега се поставя акцент върху ефективното ѝ функциониране с цел по-добро обвързване на автомобилния и железопътния транспорт. В България превес се дава на автомобилния транспорт, а по европейските изисквания превес има железопътният транспорт, който е по-екологосъобразен и с по-малко количество отделени вредни емисии.

Инж. Добромир Добрев – кмет на община Горна Оряховица подчерта, че „Холдинг БДЖ“ ЕАД инвестира основно в ж.п. трасета и гари в Южна България и попита дали се предвиждат инвестиции за Северен централен район за периода 2014-2020 г.

Г-жа Тонка Янчева уточни, че инвестициите са на НК „Железопътна инфраструктура“, която управлява железопътните трасета. В момента основно се инвестира в Южна България, тъй като направлението София – Пловдив – Бургас е част от основен Трансевропейски коридор „Ориент/Източно Средиземноморие“. По инвестиционната програма на НК „Железопътна инфраструктура“ се предвижда рехабилитация на железопътна линия Мездра – Горна Оряховица със средства от националния бюджет.

По точка 6 от дневния ред:

- По тази точка от дневния ред думата беше предоставена на **г-жа Елисавета Михайлова** – държавен експерт в Министерство на енергетиката.

Г-жа Михайлова представи информация за мерките, които са предприети от Министерството на енергетиката за превенция и преодоляване на кризисни ситуации в системата на енергетиката, както и презентация на тема „Кризисната ситуация в страната през м. февруари и м. март 2015 г. в снимки“.

Тя информира, че тежката зимна обстановка и обилните снеговалежи в периода 07-13 март 2015 г. са довели до кризисна ситуация в много области в страната и до липса на електрозахранване. Обилните снеговалежи са причинили множество аварии и щети по електропреносната мрежа 110 kV високо напрежение (ВН) и по разпределителните мрежи средно напрежение (СрН) и ниско напрежение (НН) на електроразпределителните дружества (ЕРП). Без електричество са останали 17 области. Създалата се ситуация е без аналог за страната ни през последните години.

След обособяването на Министерството на енергетиката като отделно ведомство, веднага е създаден кризисен щаб, който в трудните условия е работил в много добро взаимодействие както със структурите на Министерство на вътрешните работи, така и със структурите по места в съответните градове и области. Във ведомствения щаб, освен представители на Министерството на енергетиката са участвали като членове и представители на търговските енергийни дружества - БЕХ, НЕК ЕАД, „ЕСО“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД. Тъй като енергийната система е ангажирана с постоянно предоставяне на обществено значими услуги като електроснабдяване, газоснабдяване и др., от изключителна важност е реакцията на тези дружества при кризисни ситуации. В тази връзка, са приети решения от Министерството на енергетиката за предприемане на превантивни мерки за повишаване на устойчивостта на електроенергийната система (ЕЕС) при подобни кризисни ситуации, както следва:

1. На първо място е изключително важно да се създадат организационни и нормативни предпоставки за предприемане на спешни действия от страна на Електроенергийния системен оператор „ЕСО“ ЕАД и електроразпределителните дружества за незабавно прочистване на просеките в сервитутните зони на електропроводните линии на мрежи ВН 110 kV.;

2. Втора съществена мярка е в спешен порядък да бъдат приети нормативни промени за разширяване „минималните размери на сервитутните зони“, конкретно за енергийните обекти за пренос и разпределение на електроенергия, които касаят електропроводни линии на ВН, СрН и НН с цел да бъде осигурен по-широк габарит на зоната на електропроводите в местата, където има високи дървета, особено иглолистни;

3. Трета съществена мярка е да бъде осигурена възможност за приоритетно предлагане на определена част от излизащата от експлоатация военна тежка верижна техника на Министерството на отбраната (верижни машини на армията) и тя да бъде закупена или предоставена за ползване на заинтересованите търговски дружества от системата на енергетиката, с цел нейното използване след реновиране, при тежки зимни условия в кризисни ситуации за осигуряване на аварийни екипи с транспорт в трудно достъпните райони на страната;

4. Четвърта важна мярка е възможността да бъде създадено нормативно и реално в страната допълнително авиационно звено, като част на Единната спасителна система (ЕСС) за осигуряване на аварийни и медицински екипи.

Изпълнението на посочените мерки ще изисква финансов ресурс, но те следва да бъдат реализирани с цел преодоляване на бъдещи кризисни ситуации.

Основните принципи за превенция на риска са:

- Обществен дебат (дискусия);
- Повишаване на обхвата на имущественото застраховане сред населението – необходимо е да се повиши културата на населението по отношение на необходимостта от застраховане на жилищата, тъй като държавата не може да поема разходите в такива кризисни ситуации;
- Партньорство между държавата и застрахователния бизнес;
- Основна роля на държавата;
- Катастрофични фондове в България и Европа;
- Устойчивост на земетресение строителство в страната;
- Наблюдение и поддържане в изправност на хидротехническите съоръжения на всички нива;
- Картографиране на заливните зони в страната, земетръсните зони и др.;
- Работещи системи за Ранно предупреждение.

Г-жа Михайлова подчерта, че при кризисни ситуации е най-важно доброто взаимодействие между държавните органи и местната власт.

(Информацията и презентацията са приложени към протокола)

По точка 7 от дневния ред:

● Председателят на РСР на СЦР проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев предостави думата на **г-жа Ирина Захариева** – главен директор на ГД „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“ при МРРБ, за представяне на информация относно процеса на разработване на Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, погранични и полупланински слаборазвити райони

В началото **г-жа Захариева** поясни, че целта на нейната презентация е да запознае накратко членовете на Съвета с извършената до момента работа по разработваната от Министерството на регионалното развитие и благоустройството Програма.

Целенасочената инвестиционна програма е в изпълнение на Приоритет 13.1 „Преодоляване на икономическата изостаналост на отделни райони в страната – Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Странджа, Родопите и други

погранични планински и полупланински слаборазвити райони“ от Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г.

Бяха представени основната и специфичните цели на програмата. Основната цел е преодоляване на икономическата изостаналост в развитието на районите, привличане на инвестиции, превръщане на районите в по-привлекателни за бизнеса територии, намаляване на междурегионалните различия, повишаване на заетостта и създаване на работни места, с цел задържане на хората в трудоспособна възраст. Специфичните цели на програмата са:

1. Анализират се тенденциите в социално-икономическото развитие на отделните географски райони, определяне на специфичните им проблеми, които са ключови за преодоляване на изостаналостта и определяне на наличните местни потенциали, които могат да допринесат за постигане на икономически растеж и нови работни места;

2. Анализират се тенденциите в териториалното развитие на отделните географски райони, включени в програмата;

Поради липсата на Регионални схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2 и 3, в България все още не са дефинирани основните оси и центровете за развитие, взаимодействието и връзките между тях, както и визията за преодоляване на проблемите, свързани с периферността на някои от тези райони, особено на пограничните.

На основата на анализа в Целенасочената инвестиционна програма ще бъде определен териториалният обхват на географските райони, включени в програмата, който задълбочено ще бъде дискутиран със заинтересованите страни.

3. Дефинират се стратегическите цели и приоритети за целенасочено интегрирано развитие на всеки от географските райони;

4. Разработват се пет подпрограми в рамките на Целенасочената инвестиционна програма: за Северозападна България (области Видин, Монтана и Враца); за Родопите; за Странджа; за полупланинските и планинските райони и за пограничните райони. За постигане на целите за икономически растеж, работни места и инвестиции, в програмата ще се включат проекти, които ще подпомогнат нейната реализация.

5. Определяне на финансовата рамка на програмата, както и механизма за нейното изпълнение, управление, наблюдение и оценка.

Г-жа Захариева представи информацията относно мястото и участието на Северен централен район в Целенасочената инвестиционна програма, включително и специфичните характеристики на района, които ще се отчетат при определяне на приоритетите на подпрограмите за полупланинските и планинските райони и за пограничните райони.

Северен централен район ще бъде включен във втория етап на програмата, като обект на подкрепа ще бъдат конкретно 10-те погранични общини (Свищов, Ценово, Борово, Иваново, Русе, Сливо поле, Тутракан, Ситово, Главиница, Силистра), разположени по река Дунав, чиято граница съвпада с административната граница на страната с Румъния, както и планинските и полупланинските общини, разположени в централната част на Стара планина и Предбалкана. Българската академия на науките е ангажирана да определи точния обхват на планинските и полупланинските райони, както и критериите, по които да бъдат дефинирани, поради което конкретният брой планински и полупланински общини от СЦР ще бъде определен по-късно.

Бяха представени и специфичните проблеми на пограничните, планинските и полупланинските райони, свързани с ограничаване на потенциал за икономическо развитие; липсата или ограничен достъп до здравни и социални, културни услуги за населението; лошата транспортна достъпност и изолираността на териториите; влошеното състояние на пътната инфраструктура, включително до действащите ГКПП, които биха могли да осигурят засилване на трансгранично сътрудничество и преодоляването на периферността на пограничните територии.

Присъстващите бяха информирани и относно етапите на разработване на отделните подпрограми (стратегии за развитие) в рамките на Целенасочената инвестиционна програма; извършеното до момента, както и заинтересованите страни (областни съвети за развитие,

регионални съвети за развитие и Съвета за регионална политика), с които ще се обсъдят отделните етапи.

Представена беше и обобщена справка, включваща общия брой предложения за проекти на общините в СЦР; обща стойност на проектите; разпределение на проектите по административни области и основни тематични направления на проектите (социална инфраструктура и социални услуги, ВиК; транспортна и телекомуникационна инфраструктура). В заключение, г-жа Захариева препоръча да се обърне по-голямо внимание на проектите, които ще стимулират сектора на малките и средни предприятия, тъй като те имат доминираща роля за регионалната икономика и за осигуряване на заетост. За да се създадат нови работни места, трудно може да бъдат изградени нови предприятия. Поради това най-добре е да се стимулира съществуващия сектор на МСП, с цел да се модернизират и да се осигурят тези икономически промени, които населението очаква.

(Презентацията е приложена към протокола)

По осма точка от дневния ред:

• По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев предостави думата на **г-н Александър Михайлов** – експерт проекти и програми във ФРМС Консулт ЕООД, за представяне на предложения за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие (ЗРР).

В началото на своята презентация, г-н Михайлов поясни, че Фондация за реформа в местното самоуправление съвместно с Министерството на регионалното развитие и благоустройството са направили оценка на въздействието на предложенията за промени в Закона за регионалното развитие в България, като неговата задача е да представи пред членовете на РСР на СЦР конкретните предложения за изменения и допълнения и очакваните ефекти от тях.

В исторически аспект, той посочи, че първият Закон за регионалното развитие е приет през 1999 г., а сега действащият – през 2008 г. На основата на ЗРР (2008 г.), който до настоящия момент е изменян и допълван шест пъти, е разработен и приложен целият пакет от планови документи в първия програмен период след присъединяването на България към Европейския съюз.

Настъпването на програмния период 2014-2020 г. налага промяна на Закона за регионалното развитие с цел надграждането му, усъвършенстването на методите за неговото прилагане и постигане на хармонизация с новите европейски регламенти.

Предложените изменения и допълнения на ЗРР се базират на изводите и препоръките от оценката на въздействието на действащата нормативна уредба в областта на регионалното развитие; предложенията на заинтересованите страни и партньори, включително в рамките на регионалните съвети за развитие на районите от ниво 2, както и на основата на натрупания административен опит в процеса на прилагане на законодателната рамка.

Г-н Михайлов се спря и на основните проблеми в прилагането на Закона за регионалното развитие. Най-съществените са свързани с това, че Законът не води до намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия и едни райони се развиват за сметка на други, като подчерта, че основната цел на законодателството е постигането на устойчиво и балансирано развитие на регионите в страната.

Бяха представени 10-те области за промяна на ЗРР, свързани с около 70 конкретни промени (основни предложения за изменения и допълнения) в Закона:

- *По-прецизно да бъдат разписани целите и принципите на регионалното развитие, в т. ч. и на пространственото развитие* – през 2012 г. в Закона за регионалното развитие е включен нов раздел за пространствените схеми и концепции. Необходимо е целите на пространственото и стратегическото планиране да се доближат максимално;

- *Да отпадне програмирането от приложното поле на ЗРР* – мотивите са свързани с това, че оперативните програми се управляват директно в съответствие с регламентите на

Европейския съюз и предстои да бъде приет Закон за европейските фондове. Това ще доведе до отпадане на оперативните програми от ЗРР, тъй като органите, изпълняващи политиката за регионално развитие не участват пряко в изпълнението и управлението на оперативните програми. Въпреки промяната, ще се запази връзката между програмирането и планирането на регионалното развитие;

- *От системата от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие отпадат: Националният план за развитие, Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми* – отпада необходимостта от тези документи, тъй като не се постига съответствие с настоящата система от документи на национално ниво и на ниво ЕС;

- *Да се регламентира териториалният обхват на районите за целенасочена подкрепа* - по Закона за административно-териториалното устройство на Република България (ЗАТУРБ) - до сега в отделните закони, тези райони са дефинирани чрез различен брой критерии и показатели. Предложението е да се използва категоризацията на общините по ЗАТУРБ, която периодично се допълва и актуализира в съответствие с промените. Предвижда се да бъдат стимулирани общините, които попадат в четвърта и пета категория, както и общините от втора и трета категория с географско местоположение в планински, полупланински или погранични райони;

- *Да отпадне Концепцията за пространствено развитие на ниво община* - практиката показва, че Концепцията за пространствено развитие на община до голям степен дублира Общия устройствен план. Към настоящия момент голяма част от общините са в процес на изготвяне на своите общи устройствени планове, поради което Концепцията като документ отпада;

- *Да се въведат изисквания за задължителни обществени консултации на стратегическите документи преди приемането им от компетентните органи, като основният подход е за това да се използва порталът за обществени консултации на Министерски съвет* – по този начин се насърчава гражданското участие и участието на всички заинтересовани страни в процеса на подготовката, приемането и прякото изпълнение на стратегическите документи. В проекта на Закона за изменение и допълнение на закона за регионалното развитие се предлага да се използва порталът за обществени консултации на Министерски съвет www.strategy.bg, на който чрез утвърдена процедура се отчитат предложенията на гражданите и заинтересованите страни. Това ще доведе до забавяне на процеса на одобрение на стратегическите документи, но подходът ще гарантира обратната връзка при предложения от страна на граждани, заинтересовани страни или бизнес;

- *Да се добави разработване на насоки за подпомагане на градовете от йерархизираната система от градове-центрове на национално и регионално равнище в съответствие със стратегията за пространствено развитие на страната* - целта е да се осигурят условия за подпомагане развитието на градовете, които играят ролята на центрове за развитие в съответните региони. Промяната ще позволи подобряване на управлението чрез интегрираните стратегии за местно развитие;

- *Допълнително се детайлизира съдържанието на Регионалните планове за развитие и Регионалната схема за пространствено развитие* - целта е в РПР да се включат големи проекти с регионално значение, както и мерки и дейности за адаптиране на района към промените в климата. Регионалната схема ще включва и функционално-йерархична структура на мрежата от градски центрове, както и функционални зони на градовете и строителни граници на селищни образувания по ЗАТУРБ;

- *В състава на регионалните съвети за развитие да се включат представители на Министерството на културата и Министерството на образованието и науката. С право на съвещателен глас да се включват университети и научни организации, както и физически лица и представители на юридически лица, които имат отношение към регионалното развитие, в т. ч. представители на граждански организации* - целта на промяната е да се постигне по-

голяма прозрачност на работата на РСР и по-широко участие на всички заинтересовани страни. С приемането на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ нараства ролята на Министерството на културата и Министерството на образованието и науката;

- *От закона да отпадне изграждането на единна информационна система за управление на регионалното развитие* - причината е, че изграждането на информационна система за управление на регионалното развитие на практика би дублирало единната национална информационна система;

- *Да се обърне специално внимание на наблюдението на процеса на пространственото развитие* - практиката от предходния период показва необходимост от създаване на организация за наблюдение на процеса на планиране и осъществяване на пространственото развитие;

- *Да се прецизират функциите на всички компетентни органи в процеса на регионалното развитие, на всички нива* - целта е да се премахне дублирането на функциите на всички компетентни органи за регионално развитие, както и по-точното им определяне;

- *Да се гарантират средствата, необходими за дейността на Регионалния съвет за развитие* - до десет процента от бюджетите на областните администрации към областните управители, които председателстват Регионалния съвет за развитие през съответната година - целевото обезпечаване на тези средства ще създаде условия за работа на регионалните съвети за развитие и ще гарантира изпълнение на годишната индикативна програма за дейността на съветите.

Г-н Михайлов уточни, че предложенията за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие не налагат промени в други сходни закони, което ще спомогне за по-лесното му приемане.

Бяха представени и очакваните резултати от промяната на закона: актуализиране и хармонизиране на националната правна рамка за регионално развитие със европейското законодателство; по-ясно разбиране на основните цели и принципи на закона; подобряване изготвянето и изпълнението на системата от планови документи след отпадане на тези, които се дублират и са неефективни; допълнително насърчаване на гражданското участие чрез въвеждане на модела на засилено обществено консултиране и разширяване на състава на регионалните съвети за развитие; осигуряване на средства за дейността на регионалните съвети, както и подобряване на наблюдението и оценката на процеса на планиране и осъществяване на пространственото развитие.

В заключение, г-н Александър Михайлов допълни, че еволюционният процес на подобряване на Закона за регионалното развитие, прави системата предсказуема и устойчива и допринася за развитие на неговата рамка, както и на методите и инструментариума за неговото прилагане.

(Презентацията е приложена към протокола)

Бяха зададени следните въпроси по тази точка от дневния ред:

Г-жа Мария Хубанова – главен експерт в областна администрация Габрово попита, кога ще бъде внесен проектът на Закон за изменение и допълнение на закона за регионалното развитие в Министерски съвет и кога ще станат факт тези промени.

Г-жа Ирина Захариева – главен директор на ГД „СПРРАТУ“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, поясни, че според законодателната програма на Правителството до края на м. юни 2015 г. проектът трябва да се обсъди в рамките на Министерски съвет, след което ще бъде внесен в Народното събрание. Процедурата на съгласуване включва той да бъде представен и на областните управители.

По девета точка от дневния ред

За представяне на актуална информация за напредъка по изпълнението на операциите по оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, на територията на

Северен централен район, проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев предостави думата на представителите на Управляващите органи на оперативните програми:

• **Тамара Кулева** - представител на Управляващия орган на оперативна програма „Регионално развитие 2007-2013 г.“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, направи общ преглед на изпълнението на оперативната програма към 15.05.2015 г.: брой публикувани схеми за предоставяне на БФП (48 схеми – 100 % от бюджета на ОПРР); общ брой сключени договори за програмата и за СЦР (1 107 бр. – 103 % от бюджета на ОПРР, от които в СЦР – 129 бр. договори); общ размер на плащанията по договори (2 353 млрд. лв. или 72 % от размера на договорените средства и 75 % от бюджета на ОПРР) и очакван размер на плащанията към края на 2015 г. (2,465 млрд. лв. или 75 % от размера на договорените средства и 79 % от бюджета на ОПРР).

Беше представена прогноза за финансовото изпълнение на оперативната програма към 30.04.2016 г.: обща стойност на сертифицираните разходи към 15.05.2015 г. (845 млн. евро от ЕФРР или 62,09 % от бюджета на ОПРР); прогноза за сертифицираните разходи към 31.12.2015 г. (1 246 млн. евро); прогноза за сертифицирани разходи към 30.04.2016 г. (1 328 млн. евро или 97,57 % от бюджета на ОПРР) и очакван риск от неусвояване на средства по програмата (33 млн. евро от ЕФРР).

Членовете на Съвета бяха информирани и за най-важните мерки за ускоряване на процесите на верификация на разходите и осигуряване на ритмичност на плащанията към бенефициентите по програмата, предприети от Управляващия орган – регистриране и верификация на служебни искания за междинно плащане и „частична“ верификация на искания за окончателно плащане. В резултат на периодичните одити и последващия контрол на проведените от бенефициентите обществени поръчки, са регистрирани изключително много нередности, които трябва да бъдат обработени. Поради необходимото технологично време за обработка, УО е приел при наличие на сигнал за нередност, да се извършва частично плащане към бенефициентите.

Г-жа Кулева се спря и на ефекта от изпълнението на ОПРР по отделни показатели за цялата програма и конкретно за СЦР: общ брой приключени проекти (823 бр. за програмата, от които за СЦР – 112 бр., вкл. 17 бр. – в процес на изпълнение); брой обновени/реконструирани сгради на образователна, социална и културна инфраструктура (общо 1 020 бр., за СЦР – 115 бр.) - училища (443 бр., за СЦР – 65 бр.), детски ясли и градини (383 бр., за СЦР – 32 бр.), сгради на културната инфраструктура (69 бр., за СЦР – 7 бр.) и сгради на социална инфраструктура (80 бр., за СЦР – 11 бр.); брой изградени/ремонтирани и оборудвани центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища (129 бр., за СЦР – 18 бр.); рехабилитирани/реконструирани пътища (1 025 км, за СЦР – 51 км общински пътища и 113 км второкласни и третокласни пътища, изпълнени от Агенция „Пътна инфраструктура“ като конкретен бенефициент по програмата); подобрена градска среда, зелени площи, детски площадки (над 3 млн. кв.м, за СЦР – над 500 хил. кв.м); изградени/рехабилитирани пешеходни зони, велоалеи, тротоари (над 821 хил. кв.м, за СЦР – над 94 820 кв.м); брой подобрени туристически обекти/атракции (99 бр., за СЦР – 28 бр.); брой проведени иновативни културни събития (176 бр., за СЦР – 19 бр.); линейни метри изградени съоръжения за превенция от наводнения (над 115 хил. л.м., за СЦР – над 300 л.м.) и площ на укрепени свлачища (над 1,1 млн. кв.м., за СЦР – 6 бр. с обща площ над 75 000 кв.м.).

Беше пояснено, че проектите за изграждане и оборудване на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища, освен от ОПРР, се финансират и от оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г., като ОПРР финансира само изграждането и оборудването на защитените жилища, а ОПРЧР – предоставянето на услуги в тези институции.

Г-жа Кулева подчерта, че изпълнението на ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. е в процес на приключване, като изрази съжаление, че все още има много средства за верифициране, сертифициране и разплащане към бенефициентите.

Тя отбеляза, че се очаква ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. да бъде одобрена от Европейската комисия до 2-3 седмици. Различното в нея в сравнение с ОПРР 2007-2013 г. е, че по приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. бенефициенти са 39-те големи и средно големи градове от 1^{во}, 2^{ро} и 3^{то} йерархично ниво, а по приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ – 28^{те} малки градове от 4^{то} ниво, които са центрове на общини в периферните райони на страната.

В заключение, г-жа Кулева допълни, че при интерес от страна на Регионалния съвет за развитие, на бъдещо заседание може да бъде представена по-подробна информация за новата оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

(Презентацията е приложена към протокола)

• **Цветан Балевски** – представител на Управляващия орган на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г., Министерство на труда и социалната политика, представи информация относно напредъка по изпълнението на ОПРЧР 2007-2013 г. към 08.06.2015 г.

В началото, г-н Балевски отбеляза, че от м. декември 2014 г. до сега, промяна има единствено по отношение на процента на усвояване на средства по програмата и разплащането към бенефициентите, но не и в броя на сключените договори за БФП.

Г-н Балевски информира за изпълнението на ОПРЧР на национално ниво към 08.06.2015 г.: брой стартирали процедури (172 бр.); брой подадени проектни предложения (12 451 бр.); брой сключени договори (5 216 бр.); договорени средства (покриват 104,42 % от бюджета на ОПРЧР); изплатени суми (88,72 % от бюджета на ОПРЧР) и верифицирани разходи (84,83 % от бюджета на ОПРЧР).

Той посочи сключените грантови договори по райони от ниво 2. Северният централен район (481 бр.) заедно с Югоизточния район (481 бр.) е на последно място по брой сключени договори от първа до шеста приоритетна ос на програмата. Водещ е Югозападният район с 1 411 бр. грантови договора.

Беше представена информация за изпълнението на оперативната програма за Северен централен район и конкретно за петте области в района – брой сключени договори за БФП; стойност на предоставената БФП (лв.) и общо изплатени средства (лв.).

Общо за Северен централен район процентът на изпълнение на ОПРЧР е 75,92 %, като с най-висок дял са областите Габрово и Силистра – съответно с по 78,32 % изпълнение, а с най-малък дял – област Разград (66,70 %). Без промяна остава броят на сключените договори за БФП (без схеми за директно предоставяне) за отделните области: Велико Търново (154 бр.), Габрово (80 бр.), Разград (51 бр.), Русе (144 бр.) и Силистра (52 бр.).

Г-н Балевски информира присъстващите и относно схема „Независим живот“ по новата ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., която допълва и надгражда операция „Помощ в дома“, схема „Алтернативи“ и услугата „Личен асистент“, финансирани по ОПРЧР 2007-2013 г. Кандидатстването по схема „Независим живот“ ще бъде по електронен път чрез ИСУН 2020, като са предвидени три крайни срока – 10 юни 2015 г.; 10 юли 2015 г. и 06 януари 2016 г. Допустими бенефициенти са общини, които могат да кандидатстват самостоятелно или в партньорство с доставчици на социални услуги или неправителствени организации. Общият бюджет по схема „Независим живот“ е 150 млн. лв., като минималният размер на помощта на проект е 80 хил. лв., а максималният – 500 хил. лв.

В заключение, г-н Балевски призова общините да се обръщат към регионалните офиси на програмата за информация и конкретни въпроси по отворени схеми за набиране на проектни предложения.

(Презентацията е приложена към протокола)

• **Илияна Марковска** - представител на Управляващия орган на Програма за развитие на селските райони, Министерство на земеделието и храните, представи презентация на тема

„Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.“. Презентацията се състои от две части: информация за новата програма 2014-2020 г. и информация за одобрените проекти (по райони от ниво 2 и по мерки) по ПРСР 2007-2013 г.

Г-жа Марковска информира членовете на РСР на СЦР, че Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. е одобрена през м. май 2015 г. от Европейската комисия и общият ѝ бюджет възлиза на 2 917 495 262 евро, като в сравнение с миналия програмен период е намален с 275 531 630 евро или с 10,4 %. Бюджетът на ПРСР 2014-2020 г. е разпределен между 18 мерки, които са избрани за прилагане. Новата програма е разделена на 6 основни приоритета, като с най-голям процент от общият бюджет на ПРСР 2014-2020 г. са приоритетите „Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите“ (около 893 млн. евро или 33,7 % от общия бюджет на програмата) и „Насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическо развитие в селските райони“ (около 815 млн. евро или 27,9 %).

Беше направен кратък преглед на мерките, свързани с плащания на площ, които са стартирали с кампания по директни плащания 2015 г.

Г-жа Марковска представи и информация за броя на одобрените проекти по ПРСР 2007-2013 г. по райони от ниво 2 и конкретно за СЦР към 01.06.2015 г. Северен централен район е на четвърто място по брой одобрени проекти, преди Североизточния и Югозападния райони, а водещ е Южният централен район. В СЦР най-голям е броят на одобрените проекти по мерки 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“ (737 бр.), 112 „Създаване а стопанства на млади фермери“ (662 бр.) и 121 „Модернизиране на земеделските стопанства“ (539 бр.).

В заключение, г-жа Марковска допълни, че до края на 2015 г. ще бъдат отворени 6 нови процедури и мерки по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

(Презентацията е приложена към протокола)

● **Пламен Топалов** – представител на Управляващия орган на оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013 г.“, Министерство на икономиката, представи актуална информация относно напредъка по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ (2007-2013) към 31.05.2015 г. и презентация на тема „Възможности за подкрепа на българските предприятия по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

Г-н Топалов информира участниците в заседанието за целите и приоритетите на ОПРКБИ 2007-2013 г., както и за финансовото ѝ изпълнение към 31.05.2015 г. - общ размер на договорените средства (2 326 млрд. лв. или 102,34 % от бюджета на ОПРКБИ), общ размер на разплатените средства (1 918 млрд. лв. или 84,36 % от бюджета на програмата и 82,46 % от размера на договорените средства по ОПРКБИ).

Беше представена актуална информация към 31 май 2015 г. за брой сключени договори за БФП по области в СЦР по приоритети 1 и 2; обща стойност на сключените договори и статус на договорите за БФП.

Беше направен кратък преглед на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., одобрена официално от Европейската комисия на 13.03.2015 г.

ОПИК 2014-2020 г. е основният програмен документ на национално ниво, очертаващ помощта за българския бизнес от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. в областта на иновациите, капацитета за растеж на МСП, енергийната и ресурсна ефективност.

Общият бюджет на програмата е в размер на 1,39 млрд. евро, от които 1,18 млрд. евро (85 % от бюджета) са от ЕФРР и 209 млн. евро (15 % от бюджета) – национално съфинансиране.

ОПИК е разделена на 4 приоритетни оси:

- *Приоритетна ос 1:* Технологичното развитие и иновации (21,24 % от общия бюджет на програмата);

- *Приоритетна ос 2:* Предприемачество и капацитет за растеж (50,17 % от бюджета);

- *Приоритетна ос 3*: Енергийна и ресурсна ефективност (22,35 % от бюджета) и
- *Приоритетна ос 4*: Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ (3,24 %).

Представени бяха възможностите (процедурите) за подкрепа по ОПИК през 2015 г. по приоритетни оси 1, 2 и 3 съответно: „Подкрепа за иновации в предприятията“ (с индикативен срок на обявяване – м. септември 2015 г.), „Подобряване производствения капацитет на МСП“ (отворена за кандидатстване) и „Енергийна ефективност в предприятията“ (с индикативен срок на обявяване - м. декември 2015 г.). Допустими бенефициенти по тези процедури са МСП и големите предприятия.

Г-н Топалов се спря по-подробно на отворената в момента процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП“, чрез която се цели предоставяне на инвестиционна подкрепа на българските МСП за подобряване на производствените процеси, повишаване на производствения капацитет и засилване на експортния потенциал.

Общият бюджет на процедурата е 150 млн. евро, като бюджетът е разпределен по групи предприятия според тяхната технологична интензивност и допълнително разпределен в зависимост от категорията на предприятието-кандидат (микро-, малки и средни предприятия). Процедурата е с 3 крайни срока за кандидатстване: 08.07.2015 г. за нискотехнологични промишлени производства; 08.09.2015 г. за високотехнологични промишлени производства и 09.11.2015 г. за интензивни на знание услуги.

Новост при подаването на проектните предложения е, че се попълва уеб базиран формуляр за кандидатстване, който се подава чрез ИСУН 2020 без използването на електронен подпис, чрез модула „Е-кандидатстване“ на адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

(Презентациите са приложени към протокола)

Поради оперативна ангажираност, на заседанието не присъстваха представители на Управляващите органи на ОП „Транспорт“, ОП „Околна страна“ и ОП „Административен капацитет“. Предоставени са справки за изпълнението на операциите и постигнатия напредък по ОП „Транспорт“ и ОП „Околна страна“, които ще бъдат изпратени на членовете на РСР на СЦР след заседанието като приложения към Протокола.

По десета точка от дневния ред:

- Съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, приетите решения от Регионалния съвет за развитие се довеждат до знанието на гражданите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин по решение на Регионалния съвет за развитие.

Във връзка с това, Председателят на РСР на СЦР проф. д-р ик. н. Пенчо Пенчев предложи за обсъждане и одобряване Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване, относно двадесет и шестото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район. Проектът на съобщение е подготвен и е предоставен предварително на членовете на Регионалния съвет.

Проф. Пенчев предложи следните допълнения и корекции в проекта на Съобщение за средствата за масово осведомяване за проведено съвместно заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и Регионалния координационен комитет към него:

- На стр. 1, четвърти абзац, текстът да се допълни по следния начин: „На днешното заседание за заместник-председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район беше избрана г-жа *Таня Христова* – кмет на община *Габрово*, представител на общините от област *Габрово* с мандат от 01.07.2015 г. до 31.12.2015 г.“;

- На стр. 1, шести абзац, текстът да се допълни по следния начин: „На заседанието беше обсъден и одобрен проект на Иновационна стратегия за интелигентна специализация на

Северен централен район за периода 2015-2020 г., като в срок до 31.07.2015 г. да се отразят направените препоръки и предложения по него.”;

- На стр. 2, втори абзац, текстът да се коригира по следния начин: „Г-жа Ирина Захариева - главен директор на Главна дирекция „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство” в Министерство на регионалното развитие и благоустройството информира участниците в съвместното заседание относно процеса на разработване на Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, погранични и полупланински слаборазвити райони.”.

Не постъпиха други предложения.

По точка 10 от дневния ред беше гласувано следното **предложение за решения:**

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие одобрява проект на съобщение до средствата за масово осведомяване, относно проведено заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

Решение № 2:

Приетите решения на двадесет и шестото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район да се доведат до знанието на гражданите, чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин със съдействието на председателя на Регионалния съвет за развитие, областните управители, представителите на общините и секретаря на Регионалния съвет за развитие в Северен централен район, като се вземат предвид и предложенията, направени на заседанието.

- „за“ – 28 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

По единадесета точка от дневния ред:

● Във връзка с предстоящата на 10.06.2015 г. среща за публична дискусия на предварителните резултати в изпълнение на Плана за действие по Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България за периода 2014-2020 г., Председателят на РСР на СЦР предостави думата на г-н **Стефко Бурджиев** – областен управител на област Русе, който предложи Регионалният съвет за развитие на Северен централен район да упълномощи доц. д-р инж. Илия Железаров – заместник ректор на Технически университет Габрово, да участва в заседанието на Работната група и да прави предложения за изменения от името на Съвета, като пълномощното се подпише от Председателя на РСР на СЦР проф. д. ик. н. Пенчо Пенчев.

Проф. Пенчев подложи на гласуване направеното предложение:

- „за“ – 28 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

● По тази точка от дневния ред, думата беше предоставена и на **г-н Томаш Будаи** – търговско аташе на Посолството на Унгария.

Г-н Будаи приветства участниците и благодари за поканата да присъства на заседанието на РСР на СЦР. Той отбеляза, че българо-унгарските търговски отношения са изключително динамични в последно време. Унгария е 13-тият най-голям инвеститор в България – това е престижна класация, в която участват големи компании като Банка ДСК - дъщерно дружество на Банка ОТП Унгария, „ДУНАПАК-РОДИНА” АД – Пловдив, която произвежда велпапе, фирма „ФОРНЕТТИ” – България, „ДЗУ” АД – Стара Загора, собственост на унгарския Видеотон Холдинг. Той допълни, че ще се радва да получи информация от кметовете на общините в СЦР относно секторите и отраслите, в които се търсят инвеститори от Унгария, а също така и на всяка обратна връзка, установен контакт и обменена информация.

Г-н Томаш Будаи отбеляза, че има удоволствието да представи ELIOS GROUP – Унгария, която е една от водещите компании в сферата на иновативни, енергийно-ефективни решения за осветление на интелигентна градска среда, на общински обекти - спортни зали и съоръжения, стадиони, паркове, зелени площи, паметници на културата и исторически обекти, музеи и др. ELIOS GROUP – Унгария ще представи референции за осветление на мостове, музеи, галерии, градски стадиони, улично осветление, което би било от полза за българските общини от СЦР. Дружеството притежава изключително голям капацитет със силен инженерингов екип не само в Унгария, но и в други страни, като Словакия и Сърбия.

България е в процес на модернизирание на своите общински съоръжения, с финансиране по различни програми – национални и европейски за периода 2014-2020 г. Девизът е Smart Cities (интелигентни, умни градове) и ELIOS GROUP изразява готовност да бъдат полезни това понятие да навлезе и в Северен централен район.

Думата беше предоставена на **г-н Георги Борисов** – технически директор в Унгария на компанията ELIOS GROUP – Унгария, който приветства участниците в заседанието и благодари за поканата.

Г-н Борис Тошев – представител на ELIOS GROUP в България представи накратко дейността на фирмата.

Г-н Тошев благодари за възможността да направи презентация на тема „ELIOS - Централно-Европейски интегратор с най-богат опит в осветителната техника”. ELIOS GROUP е динамично развиваща се фирма, която от няколко години играе активна роля в Централна Европа. Централата на фирмата е в Унгария. Има изградени дъщерни дружества в Словакия и Сърбия. През последните няколко години ELIOS GROUP изпълнява над 120 бр. инвестиционни проекти на обща стойност около 75 млн. евро. Постоянният състав на служителите е 60 души, като от тях почти половината са специалисти в различни области на осветителната техника. Подменени са над 150 000 бр. осветителни тела. Стойността на осветителните тела за един по-голям град е приблизително 5–6 хил. лв. Дружеството има две основни направления. Едното е обществено осветление – това са т.н. улични осветления и „умни градове” (smart cities). Г-н Тошев подчерта, че освен предаване „до ключ” на изпълняваните проекти, фирмата има възможността да осигури и финансирането за изграждането на обектите, т.е. ангажиментът на общината за осигуряване на финансовия ресурс за изпълнението на проекта е грижа на фирмата. ELIOS GROUP има изградени доста добри позиции пред ЕксимБанк - Унгария, която е готова да финансира проекти и извън територията на Унгария, например в България. Предимствата са, че лампите на уличното осветление водят до намаляване на разходите за електроенергия с 50 % - 80 %; осигурява се с 200 % по-висока равномерност на осветеността и до 50 % по-добро ниво на осветеност. По този начин се постига по-висока удовлетвореност на населението, подобрена обществена сигурност и опазване на околната среда, тъй като се намаляват вредните емисии. По отношение на концепцията за „умните (интелигентни) градове” (smart cities), ноу-хаута се свежда до това, че смяната на осветителни тела не е самоцелна. Тя е първа стъпка към изграждането на допълнителни услуги като видеонаблюдение в различните области на самото

населено място, предаването на Wi-Fi, различни сигнализации за пожари и др., т.е. това са интелигентните, умните градове.

Второто направление на дружеството е декоративното или спот-осветлението. Фирмата има много изпълнени успешни проекти, като декориране на осветлението на моста Маргит в унгарската столица Будапеща; осветяване на стадиона в Дунауйварош; частично изграждане на осветителната система на Унгарския парламент; осветление на стадиона на Пушкаш Академия, вътрешно и външно осветление на закрита зала и др.

Фирмата има готовност да работи с всички общини – под формата на публично-частно партньорство или на ЕСКО (договори с гарантиран резултат) дружество. Г-н Тошев подчерта, че най-важното за една община е, че се осигурява необходимия финансов ресурс за изпълнението на проектите и отново благодари за възможността да представи ELIOS GROUP.

Г-н Томаш Будаи допълни, че е подписано споразумение между ЕксимБанк – Унгария и Българската банка за развитие и към това споразумение се присъединява и Банка ДСК. Чрез мрежата на Банка ДСК се предлагат кредитни схеми за финансиране на проекти с преференциални условия за общините. Подробна информация може да бъде получена от г-жа Виолина Малинова - Председател на УС и главен изпълнителен директор на Банка ДСК, с която имат добри контакти като дъщерно дружество на унгарската Банка ОТП.

(Презентацията и материалът за ELIOS GROUP са приложени към протокола)

Заседанието беше закрито в 15:10 часа, поради изчерпване на дневния ред.

Приложение: Материали, предоставени на заседанието:

1. Предварителен дневен ред;
2. Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване за проведено двадесет и шесто заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

**Протоколисти на РСР на
Северен централен район:**

Ангелина Маркова: / П /

Биляна Караиванова: / П /

**Секретар на РСР на
Северен централен район: / П /**

Юзлям Камберова

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РСР НА
СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН: / П /**

ПРОФ. Д. ИК. Н. ПЕНЧО ПЕНЧЕВ